

[Lindegård Rasmussen.]

Det radikale venstre er i dag tilfreds med, at det er lykkedes at skabe så stor enighed om lovforslaget, som tilfældet er. Jeg har for min part aldrig tvivlet på, at det ville lykkes; dels er der tradition for, at det sker, dels synes jeg, at alle har vist god vilje til, at det kunne gå sådan igen. Egentlig har det nemlig været lette forhandlinger, vi har haft i udvalget. Der har i virkeligheden aldrig fra nogen side været rigtigt tilløb til at ændre det, der hele tiden har været ryggraden i forslaget, nemlig at skabe en mere ren naturfredningslov, at sætte stærkere på store, samlede fredninger og at udvide publikums adgang til at færdes og opholde sig i vore mest seriøse og rekreative landskabsobjekter.

En lang række forhold har været drøftet, og adskillige ændringsforslag er også blevet resultatet. Det, der i særlig grad har været genstand for opmærksomhed, måske ikke mindst fra offentlighedens side, har selvfølgelig været spørgsmålene om opholds- og baderet ved stranden, om adgang til skovene og til det, man forstår ved udyrkede arealer. Helt konkret er det lovforslagets §§ 54-56, der er tale om. Også til disse paragraffer er der stillet ændringsforslag, som igen i særlig grad har været genstand for opmærksomhed. Jeg skal ikke gå i enkeltheder med disse paragraffer, hverken som de oprindeligt var, eller som de nu vil fremtræde. Jeg ønsker kun at påpege, at det, der for mig og mit parti er det væsentlige, er, at hovedsigtet er fastholdt. Publikums adgang til at færdes i de dele af naturen, der her er tale om, beskæres givetvis ikke i praksis i forhold til det oprindelige forslag. Det, man måske kan sige, er, at den enkelte ejers legale interesser fastslås i højere grad i selve lovteksten, hvor man ellers, i hvert fald efter min mening, ville være henvist til ordensreglementer i de konkrete tilfælde eller til fortolkning af en tekst i udvalgsbetænkningen. Jeg synes alt i alt, man har fundet frem til en rimelig og en forsvarlig løsning.

Men man kan selvfølgelig ikke gennemføre en lov af den karakter, som det foreliggende lovforslag er udtryk for, uden at nogle vil føle sig ramt og også ramt for hårdt. Ikke mindst har private skovejere i betydeligt tal udtrykt betænkelighed, og jeg

vil gerne fastslå, at jeg ikke står uden forståelse for mange af de synspunkter, der er fremkommet. Der har gennem generationer været et, har man vist lov at sige, harmonisk forhold mellem det besøgende publikum og de kredse, der traditionelt har været skovejere. Men love gives ikke bare for nutiden, men også for et godt stykke af fremtiden. Vi ser i disse år, hvorledes landbrugene ofte går over til ejere, som ikke har det samme forhold til jord, dyr og gård, som har været landboers normale indstilling. En udvikling af lignende karakter for skovenes vedkommende kan meget vel tænkes og viser sig vel allerede hist og her. I et industriland med store bybefolkninger vil der uvilkaarligt fremkomme et pres på naturværdierne, og sker der samtidig et skifte af betragteligt omfang i de kredse, der har disse værdier som ejendom, kan der opstå meget beklagelige spændingsforhold, fordi traditionen for liberal holdning hos ejerne til deres medborgere forsvinder og erstattes af en anden mentalitet. Jo hurtigere man får kontrol med en sådan udvikling, des lempeligere behøver de indgreb at være, som det er nødvendigt at anvende for at styre den. Jeg tror ikke, at nogen er tjent med, at problemerne udskydes til løsning på et tidspunkt, hvor vi skal til at indhente for meget, der er gået tabt.

Jeg må måske lige have lov at minde om, at når vi overhovedet har den skov, vi har i dag, skyldes det paradoksalt nok et statsindgreb. Med skovforordningen af 1805 blev det forbudt skovejerne at rydde arealer, der var bevokset med overskov, ligesom de fik simpelt påbud om at vedligeholde, frede og hegne skov. Det er virkelig et indgreb i den private ejendomsret, som vi vil få svært ved at leve op til i dag.

For strandens vedkommende sker der med den nye lov kun, hvad der hidtil mig bekendt har været gældende ret langs hele vestkysten fra Skagen til Rømø i kraft af anden lovgivning, og for de udyrkede arealer gælder, at et hegn kan sikre grundejeren mod at modtage de gæster, han ikke måtte ønske.

Til slut vil jeg gerne understrege, at man selvfølgelig heller ikke kan gennemføre en naturfredningslovgivning i dag uden sam-